

Ілюстрована Шевченківська Вібліотека
№ 19.

ПЕТРУСЬ.

З 1 малюнком і портретом.

Накладом „Канадийского Фармера.”
852 Main Street, Winnipeg, Canada

PG3948

S5

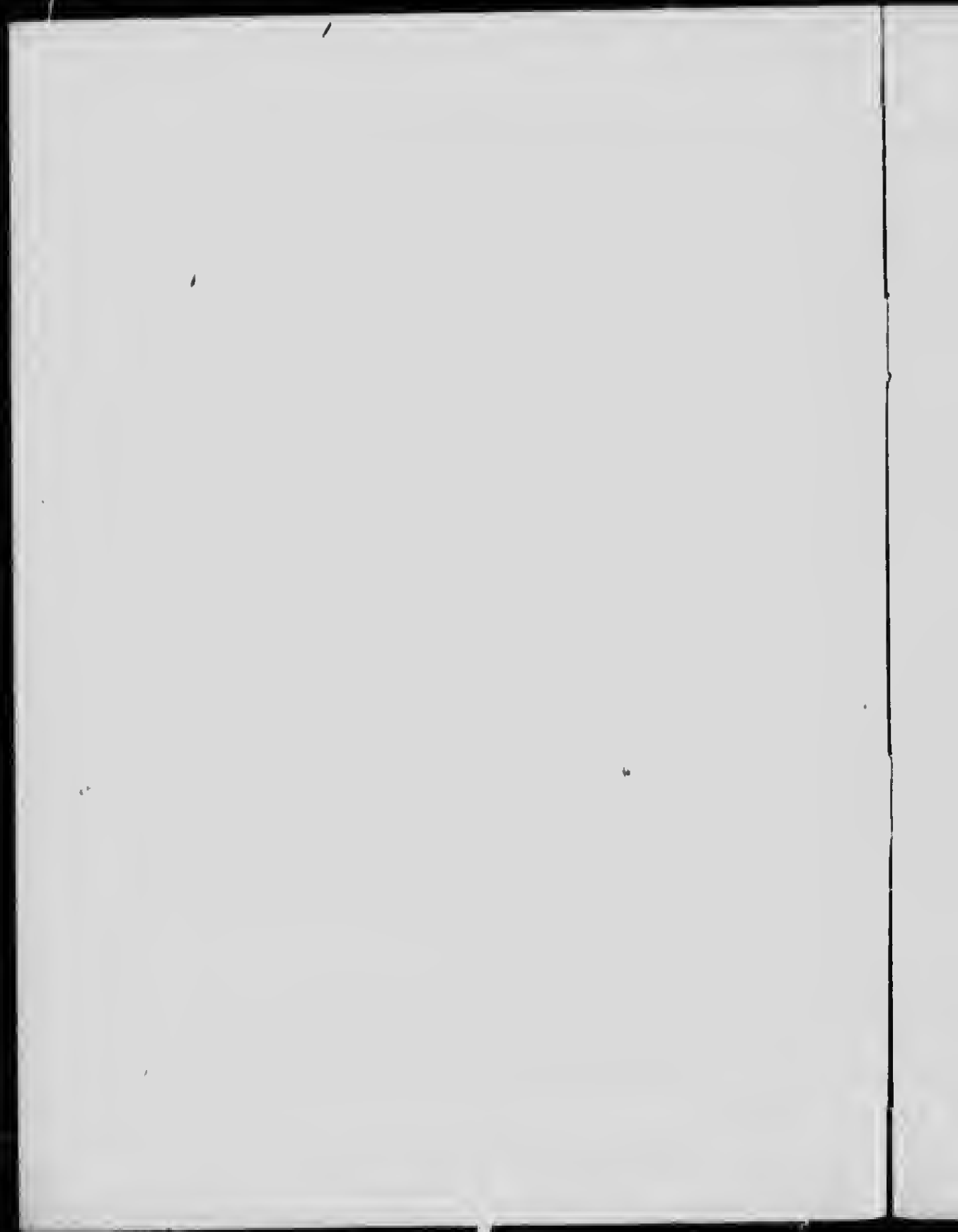
P37

1910

P***

M. Weberka

Петрусь.

(I.)

Були на хуторі наші —
І пан і пані небагаті,
І дочечка у їх ро́зда,
Уже чимала підросла;
І генерал її посьятав,
Бо страх хороша була,
А генерал був страх багатий.
От і талан Господь послав
На вбогий хутір, ублагали
Царя небесного! Взяли,
Ї гарненько одягли,
Та у неділю її повінчали,
І генеральщиною назвали,
І цугом в Київ повезли.

Було на хуторі погане
Мале байстря, свиней пасло,
Петрусем звалось; на придане
Воно за панною пішло
У генеральське село
Свиней же пасти, безталанне.

За балом бал у генерала.
За генеральшою чимала
Орда панів і паничів;
А генеральша у ночі
Уже тихенько її плакати стала.

— „Занапастила мене мати,
Зовяне марно у палатах
Краса і молодість моя!”
— „Ти, душко, плачеш?” — „Хто се? я?”
Ні, я не плачу.” — „Знаєш, Маню?”
У городі тепер Армяие;
Купи собі, Машуню, шаль!”
— „Мейї не треба тії шалі!”
— „Не задавай же серцю жалю!
Купи, голубко! Не печаль
Мого ти серця! А весною
В Париж поїдемо з тобою,
Або поїдемо в село,
Як схочеш, серце.”

Тихо, тихо

Зима минала; кралось лихо,
Та в самім серці й уляглось
У генеральші молодії.
Поїхали в село весною;
В селі бенкети загули;
А генеральша плаче, плаче,
А генерал того не бачить,
А всі вже бачили в селі.

(II.)

З нудьги, із двору погуляти
Якось задумавшись пішла,
Та аж за царию зайшла,
Та й бачить, що пасе ягнята
Мале хлопяточко в стерні.
— „О горе, горенько мейї!
Що я робити-му на сьвітї?...
Се ти, Петрусю?” — „Аже-ж я.”
— „Ходім до мене! будем жити,
Як там на хуторі колись
Жили, жили.” — Та й похилилась,
Очей не зводячи, дивилась
На Петруся. Одним-одна
І виростала, й дідувала;
І за старого генерала
Занапастили-продали;

Ходім, Петрусю, в сад, в палати!

І в-купі гроші пропили...
І тяжко, тяжко заридала.
— „Ходімо, серце, погулять!
Ходім, Петрусь, в сад, в палати!”
— „А хто-ж тут буде доглядать?
Хто попасе мої ягнята?”
— „Нехай, хто хоче!”

Ї повела

Його в палати. А в палатах
Причепурила, одягла,
А потім в школу оддала.
І любо їй... Нехай радіє,
Поки надію серце гріє,
Поки росте з того зерна
Або кукіль, або пшениця.
Бо ми не знаєм, що творить ся
У його там. А Бог хоч зна,
То нам не скаже. Як-би знала
Матуся горенько твоє,
Чи оддала б за генерала
Дитя єдинеє своє?
Не оддала б. А в-тім — не знаю,
Бо всякі матери бувають...

Минають дні собі поволи;
Петрусь до школи та із школи
З книжками ходить та росте;
Сама аж ніби молодіє,
І генерал собі радіє,
Що діло, бачите, сьвяте
У-двох таки вони зробили.

Петра на волю одпустили;
Зимою в Київ одвезли,
І там у школу оддали,
І там чимало поповчили.
Вернув ся з Києва Петрусь
Уже Петром і паничем,
І кучері аж по плече,
І висипав ся чорний вус,

І ще... Та се ще не втече:
Роскажем иногді колись
Про те, що сніло ся Петрові.
А генеральші чорнобровій
Що снить ся?...

(III.)

Перед Пречистою
Горить лампада у-ночи.
Поклони тяжкої бючи,
Ридала, билась, нечистую,
Огненную сльозу лила.
Вона благала Пресв'ятую,
Щоб та її, щоб та спасла,
Щоб одурить їй не дала,
Пренепорочная. І все,
Молитва їй не помогла:
Вона, сердешна, одуріла,
Вона, небога, полюбила
Свого Петра!... І тяжко їй,
Душі негрішній молодій!
Так що-ж робить? Нестало сили!
Сердега разом одуріла.
Та й як його одній, св'ятії
Прожити літа молодії?
Вони ж не вернуть ся!... Як хоч,
А лихо, кажуть, перескоч,
А то задавить. Генеральша
Не перескочила, бо їй
Хотілось жити, молодій!
— „Петрусю! друже мій єдиний!
Моє ти серце! мій ти сину!
Ратуй мене, ратуй, ратуй,
О Матір божая! розкуй
Мою ти душу!” — І ридала,
І батька її матір проклинала,
І все на св'іті. А Петрусь,
Її єдина дитина,
Гуляв собі пренеповинний
В саду, та арію якусь

Мугикав з-тиха. Більш нічого
Петрусь не бачив. А небога
Сама не знає, що робить
І що їй діяти з собою:
Чи то схватись під водою?
Чи то їй голову розбить?
— „Поїду в Київ, помолю ся:
Молитва може прожене
Діявола... О мій Петрусю!
Молитва не спасе мене —
Я у Дніпрові утоплю ся!”

Моліте Господа, дівчата!
Моліте Господа, щоб мати
І вас оттак не продала!
За генерала, за палати,
І вас оттак не продала!
Любітесь, діточки, весією!...
На світі є кого любить
І без користи; молодію,
Преіепорочию, святаю,
В малій хатині буде жить
Любов та чистая, і буде
Святий покой ваш стерегти
І в домовині.

Що-ж то буде
Із генеральшою? Що ти
Тепер робити-меш з собою,
З своєю божою красою?
Хто стерегти-ме твій покой,
Украдений твоїм Петрусем?
Хиба архистратиг? Та й той
Не встереже тепер! Бою ся,
І вимовить боюсь тепер
Твое грядущее...

(IV.)

У Київ їздила, молилась,
Аж у Почаєві була;
Чудовная не помогла,

Не помогла сьвятая сна.
А ти аж плакала, молилась,
Та й занехаяла. Везла
Назад гадюку в серці люту,
Та трошки в пляшечці отрути.

Не їла три дні й не пила.
Вернувшись з прощі, і три ночі
Не спала; впали карі очі,
Засохли губи, і в-ночі
Щось ходя шепче сьміючись.
Аж тиждень так собі нудила.
А потім трути розвела
І генерала напоїла,
Та й спать, упоравшись, лягла.

— „Тепер старого поховаю,
А молодого привітаю,
Та й буду жить собі та й жить,
Петруся серденько любить...”
Подумала, чи то сказала.
Хотіла спать, але не спала;
І ждала сьвіту, і дожить
До сьвіту божого боялась.

І задзвонили в-ранці рано
По генераловій душі;
Заговорили щось погане,
До генерала ідучи
Прощатись, люде. Аж гуде,
З усіх усюд народу йде:
Та щось шепчуть про отруту
І судових неначе ждуть.
І разом стихли на мінуту:
Приїхали. Ножі беруть
І генерала розчняють,
І яд знаходять в животі.
І на Господньому хресті
Уся громада присягає.
Заприсягла. Питає суд:
— „Тепер скажіте, християне,

Хто отруїв його?" — Гудуть,
Мов з-тиха дзвони: „Пані, пані!”

Тогді на ганок вихожає
І до громади промовляє
Петрусь і каже: „Я зробив!
Я генерала отруїв,
А ви не знаєте нічого!” —
Взяли Петруся молодого,
Та в город в путах одвезли.
Його недовго мордували
В тюрмі, в суді, а в добрий час
В кайдани добре закували,
Персголили про запас.
Перехрестивсь, оттак убраний,
І поволік Петрусь кайдани
Аж у Сібір...

1850.
Оренбург.

КНИЖКИ ПРО ТЕПЕРІШНУ ВЕЛИКУ СВІТОВУ ВІЙНУ

і книжки про війни з часів давніших.
ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА. - Г. Ф. СЕМЕШКО.
»В ЧАСИ ВІЙНИ«

(Хроніка з життя засланих на Сибірі в часі сеї страшної війни).
Книжка видана накладом Української Федерації Соціалістичної
Партії в Америці, містить 96 сторін друку, ілюстрована мною
малюнками. — Ціна..... 40ц
Велика Революція на Острові Питнейри. — Ціна..... 10ц
Як Болгари здобули собі свободу. — Ціна..... 15ц
Провидіне Боже все Чувве. — Інтересне оповідане з часів На-
полеонської війни сто літ тому назад. — Ціна..... 25ц

НОВІ КНИЖКИ.

З ТЕРЕНІВ ВЕЛИКИХ ВОЄН

РОСИЙСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ.

Збірка начерків із життя теперішнього війська і життя козаків;
кровавих боїв вийшлих днів і днів минувшини.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

Причини і початки революції в Росії; арештована міністрів;
як бувший цар Николой Романов зрештував і як випускали
людей з в'язниць. — Не пожадуйте 50 ц., а ми вишлемо вам сю
величезну книжку на 160 сторін з мною образами.

З РОКІВ ВІЙНИ.

Сатиричні Ілюстрації з Европійської Війни. — Оповідання,
Відомости і Інформації про Український Нарід, про старий
край і Америку. — 150 образків. — Ціна..... 30ц

АТЛЯСИ І МАПИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Воєнні мапи Европи з королями і з статистикою війська.. 25ц
Найновіший Атлас, обнямає мапи цілого світа, гарно оправ-
лений. — Ціна..... \$1.50
Великий Ілюстрований Атлас, кождому потрібний під нинішню
пору. — Ціна..... \$3.00
Кишенновий Атлас Цілого Світа. — Ціна..... 30ц
Кишеннові мапи всіх степів і територій Злучених Держав. —
Кождий степ на окремій картці. При замовленю треба подати
якого степу мапу вам вислати. — Ціна одної мапи..... 25ц

НОВІ КНИЖКИ:

Як Чоловік Зійшов из Пана. — Інтересне оповідане В. Будзи-
новського. — Ціна..... 50ц
Перли Шумки та Вигадни. — Зложив Л. Лопатиський... \$1.00
Оповідання. — О. Стероженко..... 15ц
Оповідання. — П. Куліш..... 15ц

RUSKA KNYHARNIA, 850 Main St., Winnipeg.

Образи народні.

Нераз вже були на Україні образи українські і картки, але не було ще таких, які власне тепер можна набути

В РУСЬКІЙ КНИГАРНІ.

Глиньоме наперед на образи!

Се два пропрасні, неліній образи: **ПЕРШИЙ** — се слааний малюнок українського артиста-малюра п. Іващенко:

ВІЗД БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДО КИСВА;

а **ДРУГИЙ** — се слааний малюнок українського артиста-малюра п. Красіцького:

За тими обома образами великий попит був не лише в старім краю, але і в Канаді, і в Америці, одначе тепер з прикритими їм тижнями їм спринувати зі старого краю. Та удале ся українському Бюрою і першій американській фірмі в Нью Йорку виконати прочудні репродукції тих образів у такій величності як були в старім краю на найліпшій, тривалій, картононій павері. Репродукції виконано так званим «світло-друком», що виглядають наче оригінали.

ВЕЛИЧИНА ОБРАЗІВ ТАКА: високі на 28 цалів, а довгі на 22 цалі.

**ЦІНА (ВЖЕ З ПЕРЕСИЛКОЮ) ЗА ОДИН ОБРАЗ \$1.50;
ЗА ДВА ОБРАЗИ \$2.50.**

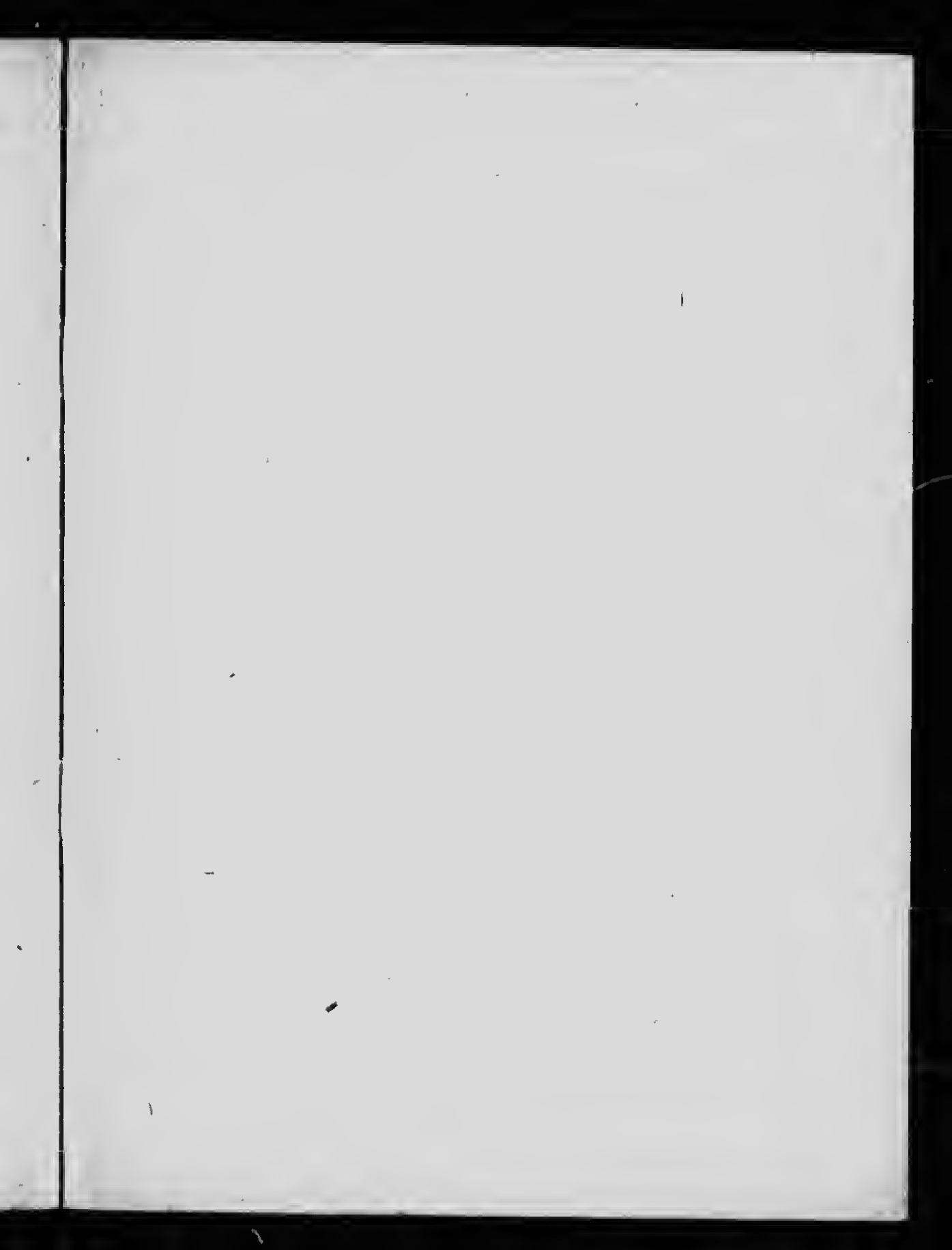
Сі образи можуть бути прирасою галей і приватних кімнат. Надають си навіть до прираси галей підчас концертів і сьнят Шевченківських.

Тарас Шевченко	50ц.
Іван Фрашко	50ц.
Богдан Хмельницький	50ц.
Іван Котляревський	50ц.
Михайло Павлик	50ц.
Михайло Павлик	50ц.
Найбільші Сили України	25ц.
Миреслан Стічинський	25ц.

Ruska Knyharnia

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

Ілюстрована Шевченківська бібліотека.

1. Привітня. З 2 малюнками і портретом. 2. Катерина. З 3 малюнками і портретом. 3. Тополь. З 1 малюнком і портретом. 4. Гайдомак. З 15 малюнками і портретом. 5. Черниш Марина. З 4 малюнками і портретом. 6. Уголена. З 1 малюнком і портретом. 7. Гамалій. З 1 малюнком і портретом. 8. Сова. З 1 малюнком і портретом. 9. Срегін або Іван Гус. З 1 малюнком і портр. 10. Чевельник. З 2 малюнками і портретом. 11. Пармента. З 2 малюнками і портретом. 12. Відьма. З 1 малюнком і портретом. 13. Бидки. З 1 малюнком і портретом.	14. Москалева кришка. З 1 малюнком і портр. 15. Варшак. З 1 малюнком і портретом. 16. Титарівка. З 1 малюнком і портретом. 17. Марина. З 1 малюнком і портретом. 18. Сова. З 1 малюнком і портретом. 19. Петрусь. З 1 малюнком і портретом. 20. Тарасова ніч. — Іван Шікова. — Перебендя З 2 малюк. і портрет. 21. Русалка. — Як би тобі доведо ти. З 2 малюнками і портретом. 22. Пазар Стодола. З 2 малюнками і портретом. 23. Збірник дрібних віршів. З 7 малюнками і портр. 24. Збірник дрібних віршів про Україну та козацтво. З 4 малюнками і портретом.

За всі разом \$1 50

Кожий свідомий Українець повинен знати ІСТОРІЮ СВОГО КРАЮ.

Видавництво «Канад. Фармера» в порозуміння з Руськоб Книгарню у Вінніпегу передрукувало старогорське виданя Проф. М. Грушевського

ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

в комідній. Історія є популярна і зрозуміла для кожного. В старім часі введено дві видани, тепер же час щоб по 4-ох літах повинні ви трітій наклад. Це се величезна книга, має 516 сторін, 416 образів. — Ціна \$3.00.

Замовлення виславляйте на адресу:

Ruska Knyharnia

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.